

Obra guanyadora del Premi «València» de Novel·la Gràfica convocat per la Institució Alfons el Magnànim-Centre Valencià d'Estudis i d'Investigació i atorgat per un jurat presidit per Francisco Teruel, diputat de Cultura de la Diputació de València, i integrat per Clara Berenguer Revert, César Sebastián Díaz, María Trapero Indaberea, Miguel Ángel Giner Bou i Josep Vidal, qui actuà com a secretari.

Títol original: *L'extraordinària història del Circ Cric*

© dels textos i les il·lustracions: Berta Cusó

© d'esta edició: Andana Gràfica

Av. Aureli Guaita Martorell, 18

46220 Picassent

www.andanagrafica.com / hola@andanagrafica.com

Assessorament lingüístic: Maria Carbó

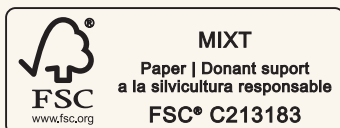
Queda prohibida la reproducció i transmissió total i parcial d'aquest llibre sota cap forma ni per cap mitjà electrònic o mecànic sense el permís dels titulars del *copyright* i de l'empresa editora. Tots els drets reservats.

Imprès a Gràfiques Martí

1a edició, abril de 2026

ISBN: 978-84-19605-41-2

Dipòsit legal: V-1131-2026

BERTA CUSÓ

L'EXTRAORDINÀRIA
HISTÒRIA DEL

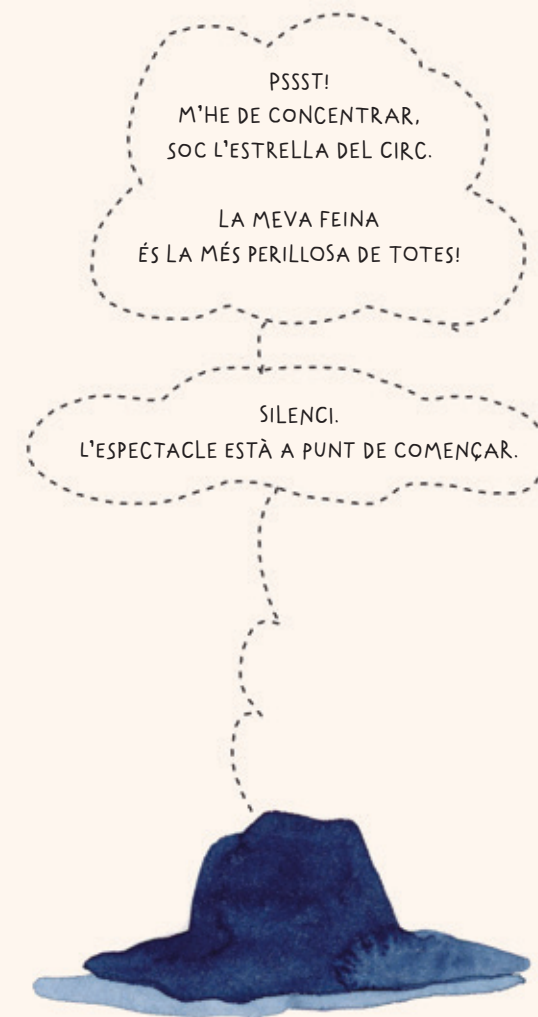
A LA MONTSE TRIAS I EN JAUME MATEU,
I A TOTES LES PERSONES QUE HAN AJUDAT A FER DEL CIRC CRIC UNA REALITAT.

AL MEU PARE, JOAN CUSÓ, EL PALLASSO DE LA MEVA VIDA.

«CONEC LA UTILITAT DE LA INUTILITAT.
I TINC LA RIQUESA DE NO VOLER SER RIC»

JOAN BROSSA

UN CUL INQUIET

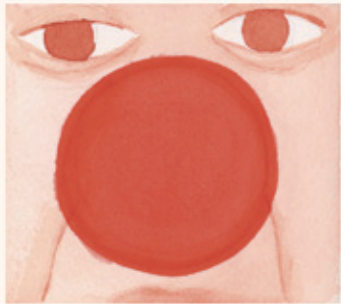

EL 7 D'ABRIL DE 1955

SOTA LA LLUM DE LA LLUNA,

VA NÉIXER EN JAUME MARIA MATEU BULLICH.

VAIG CONÈIXER EN JAUME DE BEN MENUT, EN AQUELL OASI QUE ERA Aleshores EL BARRI DE SARRIÀ,

QUE ENCARA CONSERVAVA EL CARÀCTER DEL POBLE QUE HAVIA SIGUT.

MALGRAT LA DICTADURA HI HAVIA UN MOVIMENT VEÏNAL EFERVESCENT.

L'AIRE TENIA LA FLAIRE DE LA CULTURA CATALANA QUE EL FRANQUISME NO HAVIA POGUT ERRADICAR.

DÉU VOS GUARD, SENYOR FOIX.

DÉU VOS GUARD!

ELS PARES D'EN JAUME TREBALLAVEN A LA CASA DE COLÒNIES DE LA PARRÒQUIA.

HI PASSÀVEM MOLTES HORES ENVOLTATS DE QUITXALLA.

JO, QUE SEMPRE HE TINGUT FUSTA D'ESTRELLA DE L'ESPECTACLE, ANIMAVA EN JAUME I FÈIEM RIURE LA CANALLA PLEGATS.

EN JAUME SEMPRE VA SER L'ÚLTIM DE LA CLASSE.

CORRE, PETITÓ!

ES PASSAVA EL DIA FENT BROMES.

ELS PROFESSORS I CAPELLANS ANAVEN DE CORCOLL.

EN NOM DEL PARE, DEL FILL I DE L'ESPERIT SANT!

ERA UN CUL INQUIET. ÉS CLAR QUE JO NO L'HI POSAVA FÀCIL, FENT-LI PESSIGOLLES ENTRE ELS CABELLS.

L'EXPULSAVEN DE TOTES LES ESCOLES I JO L'ACOMPANYAVA ALLÀ ON EL MATRICULESSIN.

ÉREM CARN I UNGLA, PERÒ NINGÚ NO SOSPIAVA QUE EN JAUME TENIA SEMPRE COMPANYIA.

DE JOVENET L'ACOMPANYAVA A TREBALLAR A LA PASTISSERA FOIX. EN JAUME PORTAVA EL GÈNERE DES DE L'OBRADOR QUE TENIEN AL CARRER DE LA CREU FINS A LA PASTISSERIA, A LA PLAÇA DE SARRIÀ.

JAUME, JA POTS FER UNA CAIXA PER ANAR CAP A LA PASTISSERIA.

AGAFA UN TORTELLET DE ROBA, QUE ET SERÀ MÉS CÒMDE PER AL CAP.

AL BARRI, LA PARAULA «TORTELL» ES FEIA SERVIR PER PARLAR D'ALGÚ MOLT PESAT.

«ÉS UN BON MOT PER BATEJAR UN PALLASSO».

LI VAIG XIUXIUEJAR A EN JAUME UNS ANYS MÉS TARD.

TORTELLET A LA CLOSCA, CAPSA DE FUSTA AL DAMUNT... CARAI, COM PEÇA!

NO T'ENTREINGUIS PEL CAMÍ QUE AVUI ANEM MOLT ENFEINATS!

SURTO RABENT I ARA TORNO A BUSCAR MÉS GÈNERE.

QUIN ÈXIT AVUI!
SOM UNA BONA
GENTADA CONTRA
LA LLEI D'EDUCACIÓ.

SÍ! NO HAVIA VIST MAI
UNA PROTESTA
D'ESTUDIANTS TAN MASSIVA!

AQUELLES CORREDISSES EREN SALVATGES,
PERÒ JO ESTIC ACOSTUMADA AL PERILL...
SEMPRE QUE PODIA APROFITAVA PER PICAR EL CAP D'ALGUN POLICIA.

CORRE, MONTSE,
CAP AQUÍ, AL CARRERÓ!

UFI HA ANAT D'UN PÈL!

NO EM DEIXIS ANAR LA MÀ.

FAREM CAMÍ PLEGATS.

AVUI I CADA DIA.

A LES ACABALLES DE LA DICTADURA
LA FESTA I LA MÚSICA
VAN TORNAR ALS CARRERS.

TENIEN UN LOCAL AL CARRER
TORDERA DEL BARRI DE GRÀCIA
AMB ALGUNS ARTESANS,

I AQUELL PARELL
ANIMAVEN CERCAVILES
AMB EL GRUP DELS
PICATRONS.

ENTRE D'ALTRES EN MANEL TRIAS,
EL GERMÀ PETIT DE LA MONTSE.

D'ALLÀ SORTIEN ELS CAPGROSSOS
I L'ANIMACIÓ DE LES DESFILADES.

EM VULL CASAR, PARE.

PER CASAR-TE
PRIMER HAS DE
FER LA MILI.

DONCS ME'N VAIG A
FER EL SERVEI MILITAR
VOLUNTARI!

N'ESTÀS SEGUR,
JAUME?

N'ESTIC SEGURÍSSIM!

NO M'ARRABASSARAN LES
GANES DE FER EL GAMBERRO...

I SI PUC, ESPATLLARÉ
ALGUNA MAQUINETA!

SEGUR QUE NO SERÀ
GAIRE DIFÍCIL...

VEIENT L'ESTAT DE
L'EXÈRCIT ESPANYOL!

A MÉS A MÉS DE TRASTEJAR ALGUN CARRO AMB LA MEVA AJUDA INESTIMABLE,
DURANT LA MILI ES VA TREURE EL COU I VA CANTAR AMB LA GRAN ORQUESTRA VERACRUZ.